

CART

BEST CARTOONS
WORLDWIDE
selected by
CARTOONFESTIVAL
KNOKKE-HEIST

BESTE CARTOONS
WERELDWIJD
geselecteerd door
CARTOONFESTIVAL
KNOKKE-HEIST

20 26

NS

Lannoo

KNOKKE HEIST

20

26

INHOUD / CONTENTS

JURY	4
OVER HET FESTIVAL / ABOUT THE FESTIVAL	5
GOUDEN HOED / GOLDEN HAT	6
INTERVIEW CAMILA DE LA FUENTE	8
ZILVEREN HOED / SILVER HAT	10
INTERVIEW RAÚL ZULETA	12
BRONZEN HOED / BRONZE HAT	14
INTERVIEW OĞUZ DEMİR	16
PRIJS VAN HET PUBLIEK / AUDIENCE AWARD	18
ESSAY LECTRR	20
CARTOONS	24

CARTOONS

OVER HET FESTIVAL / ABOUT THE FESTIVAL

Een wereld met steeds meer meningen, en steeds minder empathie voor andermans mening. Mag een cartoonist nog écht cartoonist zijn? Ongeremd creatief, onverschrokken? Als Cartoonfestival Knokke-Heist antwoorden we volmondig JA! Cartoonisten zijn een relevante, onmisbare stem om zaken scherp te stellen. Met humor als sterkste wapen dat de stellingenoorlog vrolijk ondergraaft.

Deze honderd cartoonisten van overal ter wereld gingen alvast de uitdaging aan en dongen mee naar de ultieme bekroning van de oudste cartoonwedstrijd ter wereld: De Grote Prijs Gouden Hoed. Met heel divers werk over evenveel onderwerpen doen ze ons lachen én nadenken. Of zoals de winnaar van deze editie het stelt: creëren ze ruimte voor empathie en reflectie, over grenzen en publieken heen.

De winnende cartoons zijn, naast vele andere, te zien op het Cartoonfestival Knokke-Heist. Deze Belgische badstad biedt al meer dan zestig jaar een forum voor deze bijzondere kunstvorm.

.....

A world with more and more opinions, yet less and less empathy for someone else's point of view. Can a cartoonist still truly be a cartoonist? Unreservedly creative, unafraid? At the Knokke-Heist Cartoon Festival, our answer is a resounding YES! Cartoonists are a relevant and indispensable voice, sharpening perspectives with humour as their strongest weapon – cheerfully undermining the hardened trenches of public debate.

These 100 cartoonists from all over the world embraced the challenge and competed for the ultimate award: the Grand Prize Golden Hat, the world's oldest cartoon competition. With a wide variety of works on an equally diverse range of topics, they make us laugh and think. Or, as this edition's winner puts it: they create space for empathy and reflection across borders and audiences.

The winning cartoons, along with many more, can be discovered at the 65th Cartoon Festival Knokke-Heist. This Belgian seaside town has been offering a platform for this unique art form for more than 60 years.

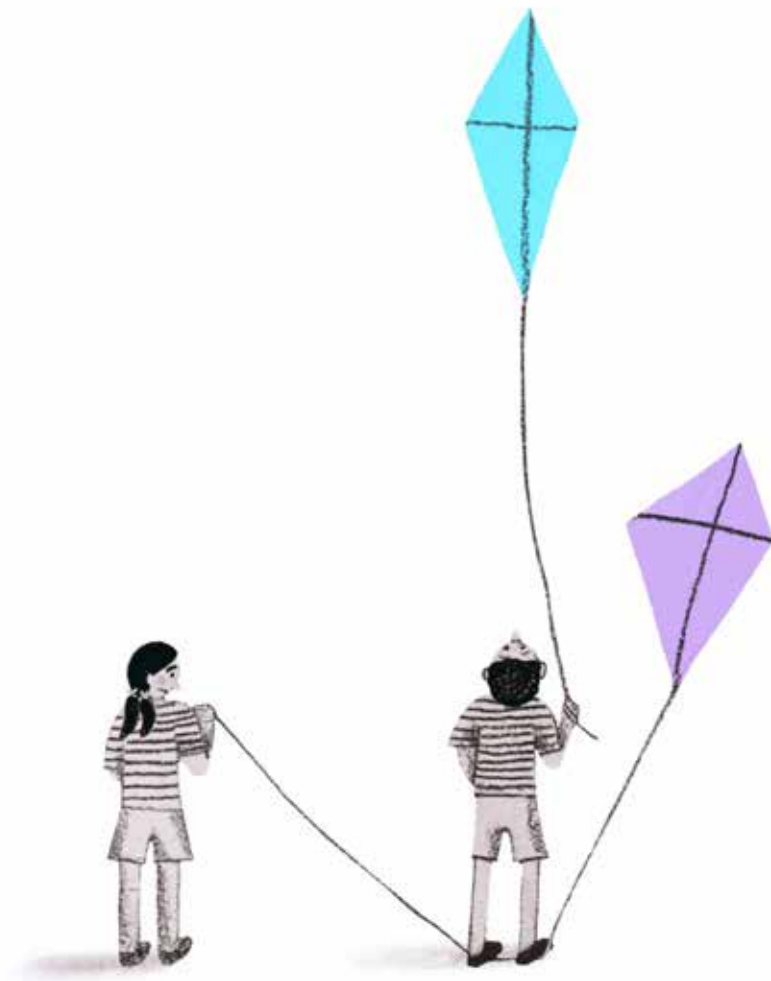
JURY STATEMENT

GOUDEN HOED / GOLDEN HAT

Een eenvoudig maar uiterst sprekend beeld als winnaar: een tekening gemaakt in grijze potloodtinten met twee kleuraccenten. Een jongen kijkt gebiologeerd naar zijn vlieger in de lucht en merkt niet dat hij daarbij op het touw van de vlieger van het meisje staat. Hij belemmert het meisje dus om voluit te vliegeren. Het meisje kijkt beduusd naar haar laagvlieger zonder hem erop aan te spreken. Zowel de jongen als het meisje dragen gelijkaardige kleren. Toch lijkt dit poëtisch beeld subtiel de ongelijkheid tussen man en vrouw aan te kaarten.

.....

The winner is a simple yet highly expressive image: a drawing in soft grey pencil tones with two touches of colour. A boy gazes – completely captivated – at his kite in the sky, unaware that he is stepping on the string of the girl's kite and preventing hers from soaring freely. The girl looks puzzled at her low-flying kite, but doesn't confront him about it. Both the boy and the girl wear similar clothes. Yet this poetic image subtly highlights the inequality between men and women.

Camila de la Fuente – Mexico

CAMILA DE LA FUENTE Mexico

Voor wie jou nog niet kent: kan je jezelf kort voorstellen?

Ik ben een Venezolaanse illustrator en cartoonist. Ik wil gesprekken op gang brengen en ongemakkelijke waarheden zichtbaar maken. Sinds 2014 woon ik in Mexico-Stad, omdat er in mijn eigen land geen vrije meningsuiting meer mogelijk was. Hier heb ik meer ruimte om mezelf uit te drukken, al blijft het een gevaarlijke plek om een kritische stem te zijn.

Wat was de inspiratie achter deze cartoon? Waarom koos je voor dit onderwerp?

Machismo zit diep verankerd in onze cultuur – zeker in Latijns-Amerika – en werkt vaak op onzichtbare, subtiele manieren. Het is lastig af te leren, omdat zowel mannen als vrouwen ermee opgroeien alsof het iets heel normaal is. In de cartoon laat ik dit via kinderen zien om duidelijk te maken hoe die onbewuste patronen al op jonge leeftijd ontstaan: hoe meisjes bijna ongemerkt worden afgeremd, terwijl jongens worden aangemoedigd om juist verder en hoger te reiken.

Cartoons zijn vaak scherp en kritisch. Hoe vind je de balans tussen humor en je boodschap?

In een tijd waarin ideeën steeds vaker worden ingeperkt, is humor een krachtig middel: het glipt door de mazen heen en doorbreekt censuur. Ik gebruik humor bewust om scherpe kritiek draaglijk te maken, zodat moeilijke boodschappen kunnen circuleren zonder hard of agressief te worden. Humor verzacht en creëert ruimte om echt na te denken – in het vertrouwen dat mensen kunnen luisteren, voelen en veranderen.

For those who don't know you yet: could you briefly introduce yourself?

I'm a Venezuelan illustrator and cartoonist. Through my work, I aim to spark conversations and make uncomfortable truths visible. In 2014, I decided to move to Mexico City because of the restrictions on freedom of expression in my home country. Here, I have more room to express myself, although it's still a dangerous place to have a critical voice.

What was the inspiration behind this specific cartoon? What made you decide to depict this subject?

Machismo is deeply embedded in culture, especially in Latin America, and often operates in ways that go unnoticed. This ingrained behaviour is difficult to unlearn because both men and women grow up experiencing it as part of everyday life. I chose to represent this through children, showing how unconscious machismo can quietly limit how high girls are allowed to fly, while boys are encouraged to reach higher.

Cartoons often demonstrate a strong vision and critique. How do you balance humour and the message in your cartoons?

In a time when ideas are increasingly silenced, humour becomes a powerful tool because it escapes control and challenges censorship. I consciously use it to balance critique, allowing difficult messages to circulate without turning into aggression. Humour softens hardened hearts, connects us to our humanity, and opens space for reflection, trusting in people's ability to listen, feel and change.

De mens, ge kunt gij daar niet aan uit - Lectrr

De mens, ge kunt gij daar niet aan uit. Je zou denken dat we met zijn allen geleerd zouden hebben uit de geschiedenis. Dat we na duizenden jaren elkaar met knotsen te lijf gaan zouden hebben ingezien dat al dat geweld weinig zoden aan de dijk brengt. Dat we na al die tijd eindelijk door zouden hebben dat we collectief beter worden van wat meer menselijkheid.

Maar helaas. Alle haat van de voorbije eeuwen ten spijt zitten we opnieuw in hetzelfde schuitje. Het kloppen met knotsen, de dreigende haat, en de dubbele gezichten regeren.

Alsof het nooit eerder gebeurd is zijn we weer minderheden aan het ontmenselijken, democratische instellingen aan het ontmantelen en verworven vrijheden aan het inperken. En dat allemaal schouderophalend, omdat het weinig voorstelt zolang het onszelf niet overkomt. Martin Niemöller is dood en vergeten. Zijn levensles staat te verstoffen in de bibliotheken die we straks gaan opdoeken.

Gelukkig is er de humor, het laatste bastion van het menselijk verzet. Als straks weer laarzen neerkomen op onze gezichten, zullen we daar grappen over maken. De mens, ge kunt gij daar niet aan uit. Maar het is wel zo. Duizenden jaren hebben we, lijdend strijdend, de onderdrukkende macht uitgelachen in haar gezicht. In al haar kwetsbaarheid is het altijd de grap geweest die de macht het meest uitdaagde. In tijden van duisternis schijnt er licht in de satire, in het spotten, in cartoons.

Ook vandaag. Het is niet makkelijk voor humoristen om hun werk te doen in het eerste kwart van de eenentwintigste eeuw. Je kan de cartoonist gerust gebruiken als graadmeter voor hoe goed de samenleving ervoor staat, daarom worden cartoonisten ook vaak de kanaries in de koolmijnen genoemd. Daar waar cartoonisten onderdrukt worden, volgt binnen onafzienbare tijd de rest van de bevolking. En net als journalisten opnieuw schietschijven geworden zijn voor populist en extremisten, zijn ook cartoonisten weer steeds vaker loslopend wild. Het merendeel van mijn collega's zijn politieke dissidenten, gehoord en bedreigd. Cartoonisten worden vervolgd, opgesloten zonder proces, de handen – letterlijk – gebroken zodat ze niet kunnen tekenen. Ze moeten hun thuisland ontvluchten, schijnprocessen doorstaan, intimidatie trotseren.

Overal ter wereld, ook in Europa, zien we onze job jaar na jaar gevaarlijker worden, en verder marginaliseren. Er zijn steeds minder cartoonisten en de beroepsgroep vergrijsst stelselmatig. De verworven publicatieplekken voor satire en kritische reflectie verdwijnen aan een ijtempo. Mediabedrijven gooien hun cartoonisten buiten uit angst voor politieke represailles of simpelweg om het winstcijfer op te smukken. Giet er een sausje generatieve AI overheen, dat de economische waarde van een beeld compleet tot nul herleidt, en je hebt een perfecte storm die het voor cartoonisten alsmat moeilijker maakt om hun job naar behoren uit te voeren.

Nét nu humor broodnodig is om te weerstaan aan de hang naar autocratie, lijkt het doek te gaan vallen voor de cartoon. Net nu er weerwerk geboden dient te worden aan de perverse machtshonger van de politiek.

Want als er één ding opvalt in tienduizenden jaren van oorlogen, genocides, plunderingen en haat, is dat er altijd, maar dan ook altijd, politici bij betrokken zijn. Noem me één conflict zonder politieke drijfveer. De grootste bedreiging voor onze vrijheden is niet de asielzoeker of de klimaatactivist, maar mannen in maatpakken met plastrons. Als je de gemene deler zoekt bij álles wat fout loopt in deze wereld, dan zal je zien dat er altijd politiek mee is gemoeid. Politici liggen aan de grondslag van de grootste gruwel en de vreselijkste daden van de mensheid. Sla er je geschiedenisboek maar op na.

En toch kunnen we niet zonder. Een samenleving moet worden ingericht, en dus laten we politici – tegen beter weten in – hun gang gaan. Maar laat ons dat niet doen zonder tegenwicht te bieden. We hebben nood aan ijzersterke journalistiek, een gedreven middenveld én bakken vol humor. Dat is de rol van de cartoonist: de samenleving een spiegel voorhouden, en politici al lachend op hun verantwoordelijkheden wijzen. Soms worden cartoonisten vergeleken met hofnarren: ze schoppen omhoog en praten de macht nimmer naar de mond. Ik geloof oprecht dat dát onze opdracht is. Maar het is meer dan dat. Humor brengt schoonheid, perspectief en reflectie. Humor toont hoeveel beter de wereld kan zijn. Cartoons zijn Niemöller én Sempé tegelijk.

Dit boek, en deze expo, zijn een bloemlezing van hoop in bange dagen. Ook al wijst alles erop dat

cartoonisten voor een enorm noodweer staan, tegelijk blijkt dat de weerbaarheid van humor nog nooit zo groot is geweest. In elke grap heerst zowel de verslagenheid als de hoop.

Als straks de laarzen opnieuw op onze gezichten zullen neerkomen, weet dan dat er één zekerheid is: er zullen cartoonisten opstaan om een glimlach op ons gezicht te toveren.

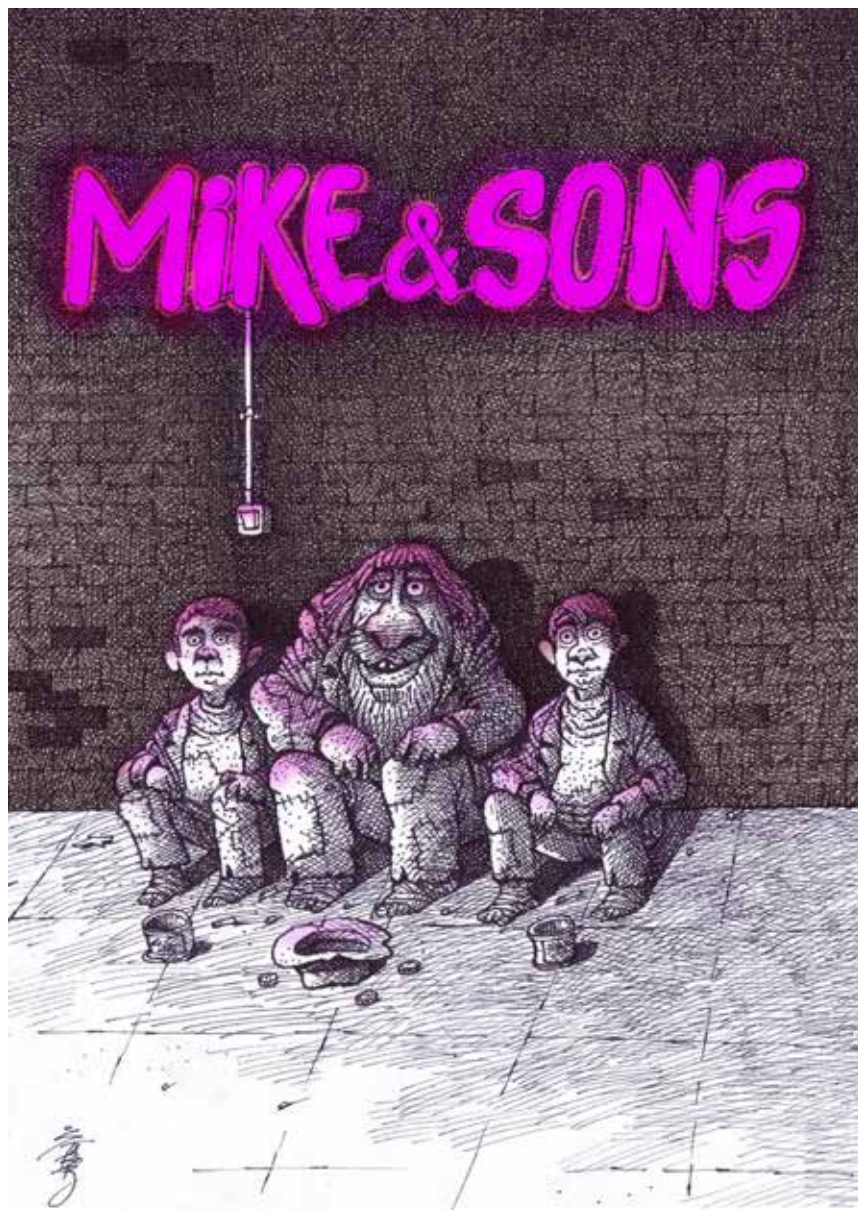
De mens, ge kunt gij daar niet aan uit.

.....

LECTRR is huiscartoonist van *De Standaard*, en tekent met regelmaat voor *NRC*, *Le Monde* en *L'Internazionale*. Daarnaast schrijft hij romans (*Ondanks de Ondergang*), films (*Trizombie*) en hoorspelen (*Barbaarbara*). Hij is vrijwillig actief in de cartoonistenrechtenbeweging, als lid van Cartooning for Peace en regionaal vertegenwoordiger voor Cartoonist Rights. Lectrr won de prestigieuze European Cartoon Award en de Press Cartoon Belgium en ambieert om de eerste cartoonist in de ruimte te worden.

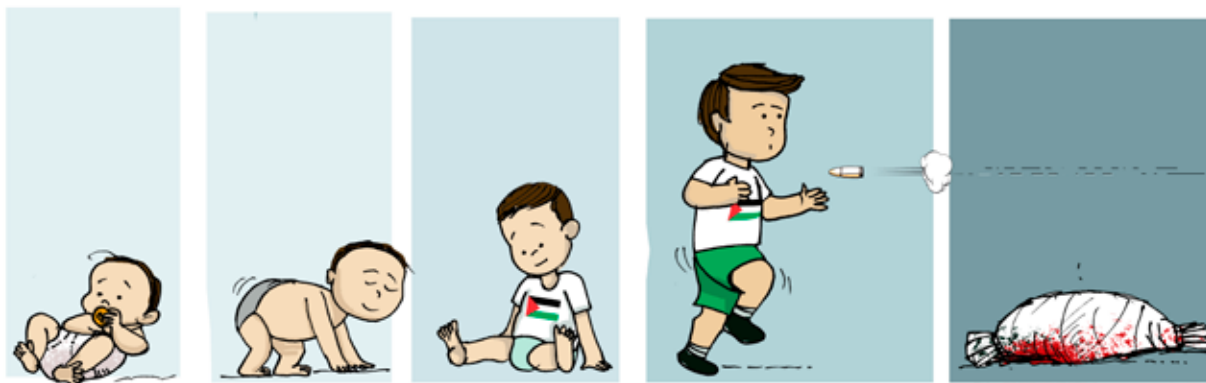
SHORTLIST Agim Sulaj – Italië / Italy

SHORTLIST Borislav Stankovic – Servië / Serbia

SHORTLIST Dieter Bevers 'Quatsch' – België / Belgium

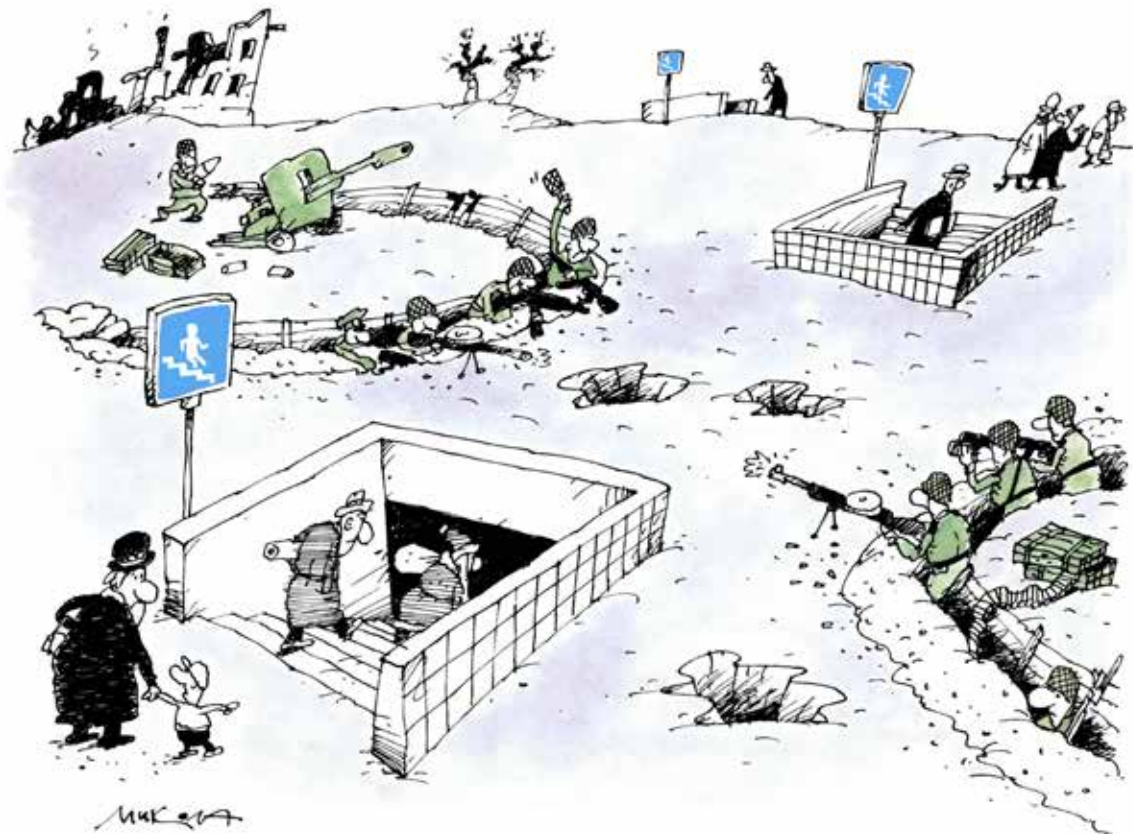

BABY STAGES IN GAZA

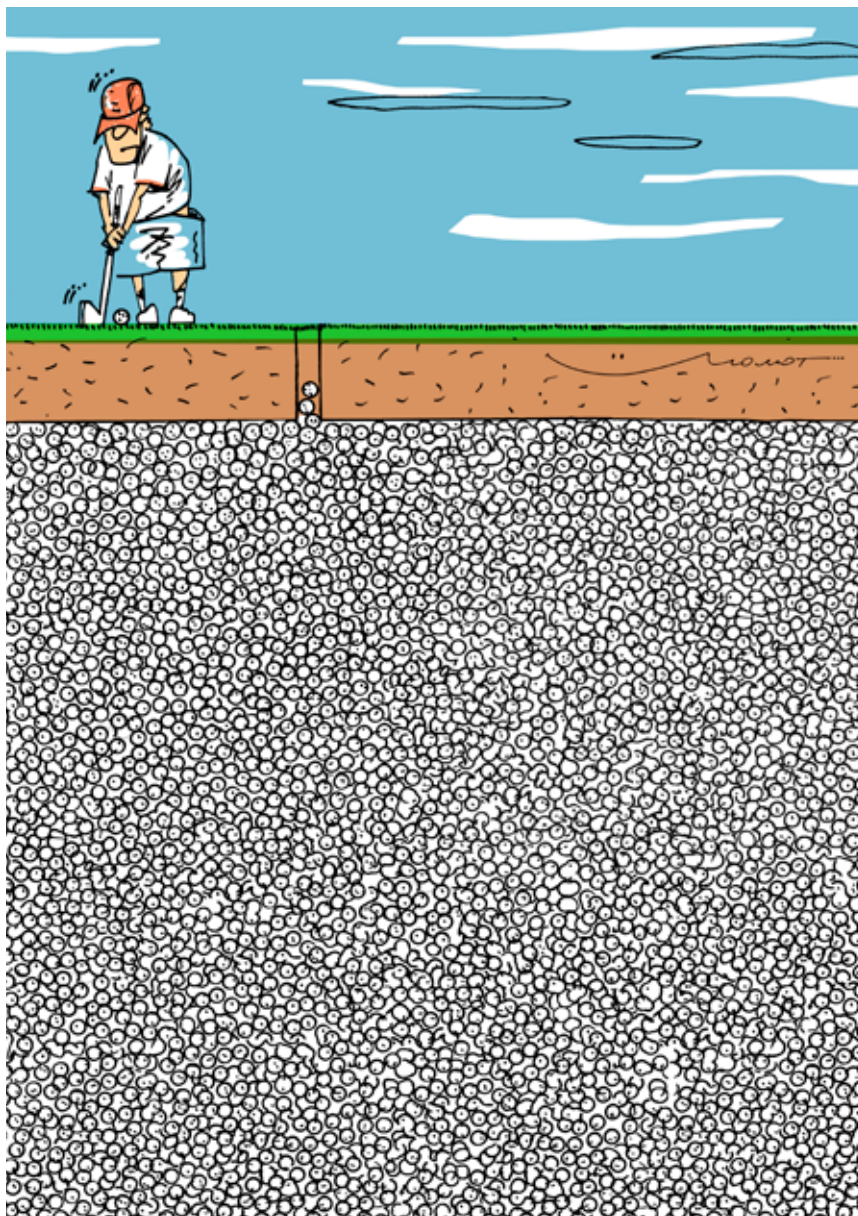
OSVAL

SHORTLIST Liu Qiang – China

SHORTLIST Nikolai Vorontsov – Rusland / Russia

SHORTLIST Valerii Momot – Oekraïne / Ukraine

Abdoli Pooya – Iran

Ahmadi Heibat – Iran